

Loop, Marte van der

Van: Rudy Wolbers [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 juni 2006 12:32
Aan: Driel, Diana van
CC: Matthijs Schippers
Onderwerp: RE: Inzage geven goedkeuringsdocumenten stemmachines

Geachte mevrouw Van Driel,

Allereerst bedankt voor de prompte reactie en de toelichting op de Wet Openbaarheid van Bestuur.

Uw verzoek liep vrijwel parallel aan een soortgelijk verzoek van het Bundesministerium des Innern uit Berlijn. Onze eerste reactie op uw vraag werd dan ook ingegeven door de aanname dat de WOB gelijkstrekking zou zijn aan het zogenaamde 'Informationsfreiheitsgesetz' zoals dat in Duitsland geldt. Overheidsdocumenten worden in de Duitse versie van de WOB gedefinieerd als die documenten die door overheidsinstanties zijn gegenereerd ('amtliche Aufzeichnung'). Daarnaast bestaat er in dit verband nog een ander onderscheid tussen de Duitse en Nederlandse situatie: Het PTB, de Duitse evenknie van TNO, is een overheidsorganisatie, terwijl dat voor TNO niet geldt.

Nedap deelt uw mening dat het publiek belang erbij is gediend dat een goed maar vooral een juist beeld ontstaat over de wijze waarop in Nederland stemsystemen voor gebruik tijdens verkiezingen worden vrijgegeven om vervolgens met in achtname van de juiste procedures betrouwbaar te kunnen worden gebruikt.

Hierbij is het ook naar onze mening verstandig om geïnteresseerde burgers inzicht te geven in de relevante TNO rapporten over de systemen die ook daadwerkelijk ingezet *mogen* worden voor het gebruik tijdens verkiezingen.

Het publiek inzicht geven in rapporten over systemen die *niet* ingezet mogen worden leidt alleen tot verwarring en doorgaans juist tot het bereiken van het tegengestelde van wat je met het verstrekken van meer inzicht wilt bereiken. Een goed voorbeeld zijn de zogenaamde 1^e en 2^e Zerflow rapporten uit 2002 respectievelijk 2003 die door de 'Freedom of Information Act' (geldend in de Ierse Republiek) in het publiek domein terecht zijn gekomen. Deze rapporten hebben geen betrekking op de stemsystemen die in Nederland zijn of worden gebruikt, maar hebben toch tot Kamervragen met betrekking tot zorgen rond de veiligheid van de stemsystemen in Nederland geleid. In Ierland zelf heeft het 1^e rapport waar irrelevante conclusies staan beschreven tot veel onzekerheid en commotie geleid, terwijl het 2^e rapport dat wel relevante conclusies bevat vaak genegeerd wordt. Rapporten die alleen in onderling verband op een juiste wijze zijn te gebruiken, leiden vaak een onafhankelijk leven en worden vervolgens slechts gedeeltelijk gelezen.

Het gaat ons er dus niet om zaken te verzwijgen, maar om te voorkomen dat een rapportage niet in de volledige context, dus als onderdeel van een goedkeuringsproces, wordt bekeken en het voor de burger niet duidelijk is dat het een versie betreft waarop nog wijzigingen zijn aangebracht alvorens deze is goedgekeurd voor het feitelijke gebruik.

Gezien onze lange en internationale ervaring met verkiezingssystemen pleiten wij er in het kader van correcte beeldvorming dan ook voor om primair uitsluitend TNO rapporten aan het publiek vrij te geven, die betrekking hebben op systemen die in hun configuratie daadwerkelijk goedgekeurd zijn voor het gebruik tijdens verkiezingen. Hier verschillen wij dus duidelijk van mening en standpunt.

Bovendien verlangt de 'Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997' van de aanvrager bij de aanvraag tot goedkeuring alleen een verklaring van een keuringsinstelling aan de Minister te overleggen (artikel 4 en 5), en niet het volledige keuringsrapport. Daarom zijn de TNO rapporten uitsluitend ter informatie aan BZK verstrekt, al of niet met het uitdrukkelijke verzoek tot retournering. De TNO rapporten *berusten* derhalve formeel niet bij de *overheid* zoals bedoeld in de WOB, en vallen om deze reden niet onder de werking van de WOB. Publicatie van deze documenten is daarom de verantwoordelijkheid van Nedap. Voor het vrijgeven van de TNO testrapporten die betrekking hebben op de configuraties die zijn goedgekeurd voor gebruik tijdens verkiezingen geven wij u zonder meer toestemming. Voor het vrijgeven van de overige TNO rapportages behouden wij liever zelf de mogelijkheid te beoordelen of dat verstandig is.

Alle overige documenten, dus ook onze aanvragen en de TNO verklaringen, ten aanzien van de goedkeuringen vallen onder de werking van de WOB en kunnen dan ook zonder probleem worden gepubliceerd.

Ik vertrouw erop u naar behoren te hebben geïnformeerd over onze zienswijze, en zie uw besluit tot verstrekking van de informatie in lijn daarmee tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Rudy Wolbers
Nedap Election Systems
[REDACTED]

From: Driel, Diana van [mailto:Diana.Driel@minbzk.nl]
Sent: woensdag 14 juni 2006 13:49
To: Rudy Wolbers
Cc: Matthijs Schippers
Subject: RE: Inzage geven goedkeuringsdocumenten stemmachines

Geachte heer Wolbers,

Uw interpretatie van de Wet openbaarheid van Bestuur is helaas niet correct. Deze wet ziet uitdrukkelijk op alle documenten die bij een bestuursorganen berusten dus ook documenten door anderen opgesteld. Overigens is BZK van mening dat het juist met het oog op de transparantie van het besluitvormingsproces zeer wenselijk is om ook de testdocumenten van machines die niet zijn goedgekeurd of waar het ministerie nog aanvullende eisen bij heeft gesteld openbaar te maken. Indien dat niet zou gebeuren zou immers een onvolledig beeld ontstaan dat alleen maar aanleiding kan zijn voor verwarring. Het gebruik van stemmachine valt of staat zoals u als geen ander weet met het vertrouwen dat het publiek heeft in deze manier van stemmen. Maximale openbaarheid is daarbij essentieel. Zodra het beeld zou ontstaan dat die niet wordt gegeven, kan het vertrouwen een deuk olopen.

Ik verneem graag van u of het standpunt dat deze gegevens niet openbaar kunnen worden gemaakt handhaafd. Ik ben vooralsnog niet overtuigd van uw positie en zal dus in principe besluiten tot openbaarmaking. U krijgt in dat geval de gelegenheid om via een voorlopige voorziening (een soort kort geding) via de rechter af te dwingen dat de informatie niet openbaar gemaakt kan worden.

met vriendelijke groet,
Diana van Driel

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Rudy Wolbers [mailto:[REDACTED]]
Verzonden: woensdag 14 juni 2006 13:22
Aan: Driel, Diana van
CC: Matthijs Schippers
Onderwerp: Inzage geven goedkeuringsdocumenten stemmachines

Geachte mevrouw van Driel,

Naar aanleiding van uw telefonisch gestelde vraag d.d. 13-6-2006 ten aanzien van het inzage geven in goedkeuringsaanvragen, goedkeuringsbesluiten en TNO testrapporten aan burgers, komen wij tot het volgende:

De WOB, waarnaar u verwijst heeft onzes inziens slechts betrekking op documenten die door of onder de verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan gecreëerd zijn. Het openbaar maken van uw besluiten valt daaronder en daartegen maken vanzelfsprekend wij geen bezwaar. Het openbaar maken van rapportages die in opdracht van Nedap N.V. door TNO zijn opgesteld valt daar volgens ons niet onder en is daardoor niet noodzakelijk in het kader van de WOB.

Wij zien echter wel het nut in van openheid ten aanzien van de beoordeling van onze stelsystemen. Om die reden maken wij geen bezwaar tegen het vrijgeven van TNO testdocumenten, doch uitsluitend zolang deze betrekking hebben configuraties die door u zijn goedgekeurd voor gebruik tijdens verkiezingen. Wij zien geen toegevoegde waarde in het vrijgeven van TNO testdocumenten betreffende configuraties die naar aanleiding van opmerkingen door TNO en/of het ministerie van BZK

niet zijn goedgekeurd voor gebruik tijdens verkiezingen.

Deze zelfde stellingname geldt voor de door ons opgestelde aanvragen voor goedkeuring.

In de hoop hiermee uw vraag voldoende te hebben beantwoord, verblijf ik,

Hoogachtend,

Rudy Wolbers
Nedap Election Systems
[REDACTED]